

PATVIRTINTA
VŠĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros
centro direktoriaus
2019 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-78

JONAVOS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO DARBUOTOJŲ, SUSIDŪRUSIŲ SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMA VEIKA ELGESIO TAISYKLĖS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) įstaigų darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, elgesio taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja, kaip privalo elgtis LNSS įstaigų darbuotojai, LNSS įstaigos veikloje susidūrę su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba gavę apie tai informacijos.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

2.1. **Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika** – kyšininkavimas ir papirkimas suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.

2.2. **LNSS įstaigos darbuotojas (toliau – Darbuotojas)** – LNSS įstaigoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo.

2.3. **Įgaliotasis darbuotojas** – Darbuotojas, LNSS įstaigos vadovo įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.

3. Taisyklėmis privaloma vadovautis LNSS įstaigų, kurių dalininko (savininko) teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, darbuotojams.

II SKYRIUS

DARBUOTOJO VEIKSMAI, SUSIDŪRUS SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMA VEIKA

4. Bet kurių asmenų Darbuotojo atžvilgiu atliekami veiksmai, kurie galėtų būti traktuojami kaip korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, įstaigos veikloje negali būti toleruojami, o Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

5. Darbuotojas privalo elgtis kompetentingai ir nedaryti nieko, kas padėtų papirkėjui apsispręsti. Nereikalauti ir neprovokuoti asmens duoti kyšio. Elgtis ramiai, savo atsisakymą išreikšti aiškiai ir trumpai, vengti diskusijų.

6. Darbuotojas, esant Taisyklių 4 punkte nurodytoms aplinkybėms, asmenims turi paaiškinti, kad ir bet koks siūlymas, užuomina ar pažadas, susijęs su korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos turiniu taip pat gali būti traktuojamas kaip neteisėtas veiksmas ir įspėti, kad už jį gresia baudžiamoji atsakomybė.

7. Asmeniui, įstaigoje siekiančiam gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, Darbuotojai privalo nurodyti, kad jam paslaugos yra nemokamos, jei jo apsilankymas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytas valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygas. Jei asmuo kreipiasi nesilaikydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytų valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygų, jam Darbuotojas turi paaiškinti, kokia įstaigoje yra mokamų (iš dalies mokamų) paslaugų teikimo tvarka ir nurodyti, kur jis įstaigoje gali susipažinti su tokia tvarka.

8. Asmeniui, kuris išreiškė norą savanoriškai (tiesiogiai ar per kitus fizinius ar juridinius asmenis) finansiškai ar kitokia turtine išraiška padėkoti Darbuotojui ar įstaigai už suteiktas paslaugas, turi būti paaiškinta, kad tą jis gali padaryti tik skirdamas paramą ar labdarą vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nuostatomis.

9. Jei pinigai ar kiti daiktai buvo palikti netyčia, paprašyti asmens kuo greičiau juos pasiimti. Jei asmuo, neatsižvelgdamas į Darbuotojo prieštaravimą, paaiškinimą ir įspėjimą, savo veiksmais padarė galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, Darbuotojas turi apie tai nedelsdamas informuoti tiesioginį vadovą ir išsikviesti Įgaliotąjį darbuotoją, o šiam nesant – pateikti pranešimą skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 (Rekomenduojamas pranešimo turinys – 1 priedas).

III SKYRIUS

ĮGALIOTOJO DARBUOTOJO VEIKSMAI, GAVUS PRANEŠIMĄ APIE GALIMĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ

10. Įgaliotasis darbuotojas, gavęs žodinę ar rašytinę informaciją (toliau – pranešimas) apie galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką:

10.1. nuvykęs į vietą, išsiaiškina asmens ketinimus, jei galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika tebevykdoma, įvertina riziką. Asmenys, teikdami kyšių darbo funkcijų atlikimo metu, siekia paveikti sprendimus, tikėdamiesi jiems palankaus sprendimo, todėl turi būti vertinami kaip potencialūs pažeidėjai, o jų duodamas kyšio dalykas turi būti tinkamai įvertintas. Visais atvejais įspėja galimą kyšio davėją apie gresiančią baudžiamąją atsakomybę;

10.2. įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, nedelsdamas informuoja įstaigos vadovą ir susisieikia skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 bei imasi visų priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti:

10.2.1. informuoja kyšio davėją, kad jis turės palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai. Jei kyšio davėjas pasišalino iš įvykio vietos, visą informaciją perduoda atvykusiems policijos pareigūnams;

10.2.2. jei įmanoma, nustato kyšio dalyką – koks tai daiktas, jei pinigai – kiek ir kokių kupiūrų, koks jų nominalas, kokia valiuta, kiekis, į ką įdėta, įpakuota (pvz., į maišelį, voką ir pan.), su kokiais dokumentais ar daiktais pateiktas ir kitus svarbius požymius. Svarbu tai, kada tiksliai ir kur buvo įdėtas / paliktas kyšis (pvz., atneštuose dokumentuose, kabinete ant stalo ar po stalu ir pan.);

10.2.3. imasi priemonių galimai įvykio vietai apsaugoti iki atvyks policijos pareigūnai. Jeigu pinigai, daiktai buvo palikti ant stalo, įkišti į stalčių ar numesti ant žemės, rasti automobilyje, drabužių kišenėse, palikti juos ten, kur yra. Neliesti rankomis (negalima perskaičiuoti pinigų kupiūrų) ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti asmenys nieko neliestų. Svarbu paduotą kyšį laikyti papirkėjui matomoje, bet nepasiekiamoje vietoje (siekiant, kad jis nebūtų sunaikintas) iki atvyks policijos pareigūnai. Nepažeidžiant asmens privataus gyvenimo neliečiamybės galima įvykį fiksuoti garso ar vaizdo įrašu.

10.2.4. jei yra asmenų, kurie galėjo matyti galimą papirkimo ar bandymo papirkti faktą, užsirašyti jų duomenis (vardas, pavardė) ir kontaktinius duomenis (kuriais būtų galima susisiekti), esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai;

10.3. įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs, kad nepadaryta galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba asmuo po Darbuotojo ir Įgaliotojo asmens įspėjimo apie baudžiamąją atsakomybę atsisakė tolimesnių galimai nusikalstamų veiksmų ir nekilo jokių pasekmių, nedelsiant informuoja įstaigos vadovą, pateikdamas užpildytą Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas).

11. Įgaliotas darbuotojas iki atvyks policijos pareigūnai raštu užpildo Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas), instruktuoja Darbuotoją apie tolimesnių veiksmų eigą.

12. Atvykus policijos pareigūnams Įgaliotas darbuotojas užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą ir bendradarbiauja su tyrimą atliekančiais pareigūnais.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Įgaliotasis darbuotojas privalo per 5 darbo dienas informuoti atsiųsdamas 2 priede nurodytą formą, su nuasmenintais duomenimis:

13.1. apie Taisyklių 10.2 papunktyje nurodytą atvejį Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) Antikorupcijos ir atitikties skyrių elektroniniu paštu pranesk@sam.lt ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) elektroniniu paštu pranesk@stt.lt;

13.2. apie Taisyklių 10.3 papunktyje nurodytą atvejį Sveikatos apsaugos ministerijos Antikorupcijos ir atitikties skyrių elektroniniu paštu pranesk@sam.lt.

14. Valstybės tarnautojui prilyginti LNSS įstaigų darbuotojai, vykdydami savo pareigą, numatytą Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10¹ straipsnyje, privalo per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką momento pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai, jei jis gavo duomenų, liudijančių šios veikos padarymą, arba pats stebėjo ar kitaip fiksavo šios veikos padarymą ir jei teisės aktuose nėra numatyta praneštinis informacijos atskleidimo ribojimų.

15. Su Taisyklėmis pasirašytinai supažindinami visi įstaigos Darbuotojai.

16. Įgaliotasis darbuotojas praveddamas antikorupcinius ar kitus mokymus primena Darbuotojams Taisyklių tvarką.

17. Jonavos PSPC vadovas užtikrina, kad įstaigos patalpose (vietose, kur įstaigos lankytojų srautas didžiausias) būtų viešai paskelbtos Taisyklės, nurodyta galimybė asmenims ir Darbuotojams, susidūrusiems su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, skambinti skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, įstaigos pranešimų ir informaciniuose stenduose būtų iškabinta STT parengta atmintinė su paaiškinimais dėl pareigos pranešti apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir patvirtinto pranešimo apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą forma, nurodyti Įgaliotojo darbuotojo kontaktai (telefonas, el. pašto adresas, kabineto numeris).

Medicinos auditorė

Gerda Regina Užkurnienė